

Výstava
Miloslav Janků

Sbírka
přírůstky

Krátce z
Historie technic-
kého skla

Víno
tentokrát z Francie

DETESK

zpravodaj

z á ř í 2 0 1 6

Modernizace výroby a nové technologie

Zájem trhu o složitější a velikostně náročnější výrobky a zároveň potřeba zvyšování objemu výroby i produktivity nás vedli k rozhodnutí pořídit některé nové a zároveň zkvalitnit stávající technologie.

V rámci naší společnosti se jednalo o zásadní, relativně rozsáhlý proces s úměrnou časovou náročností. Zahájen byl na konci r. 2014 a definitivně ukončen na počátku letošního roku. Samozřejmě největší důraz jsme kladli na pořízení strojů pro naši hlavní sklářskou výrobu. Nejvhodnějším dodavatelem technologií směřujících do této oblasti se podle předpokladů ukázala být německá firma ARNOLD. Stroje od tohoto špičkového výrobce nemají v oblasti zpracování technických boritokřemičitých sklovin ve světě konkurenci.

Pro zkvalitnění výroby, zvýšení kapacity, ale také pro rozšíření možností jsme pořídili další dva velké sklářské soustruhy a tím rozšířili náš strojový park o zařízení na kterých zvládneme vyrobit skleněné díly téměř 2000 mm dlouhé a to i při foukaném průměru 500 mm. Také přesnost těchto strojů je vysoká a pomáhá nám lépe zvládnout zvyšující se požadavky na technické parametry výrobků.

Od stejného dodavatele jsme dále získali dvě diamantové pily. Jednu menší určenou pro jemné řezání malých výrobků, tou druhou je největší diamantová pila z nabídky společnosti ARNOLD, využíváme ji pro odřezávání profilů, trubíc

a tyčí, ale také pro provádění speciálních řezů.

Aby byl výčet strojů od německého dodavatele kompletní je třeba zmínit pořízení dvou flétnových hořáků a velké sloupové vrtačky na sklo pomocí které zvládneme vrtání otvorů až do průměru 100 mm. Samozřejmostí u tohoto zařízení je možnost jeho využití i na broušení normalizovaných skleněných zábrusů. Oproti standardní „arnoldácké“ barvě kterou je v současné době červená jsme si na přání nechali stroje vyrobit v naší firemní modré.

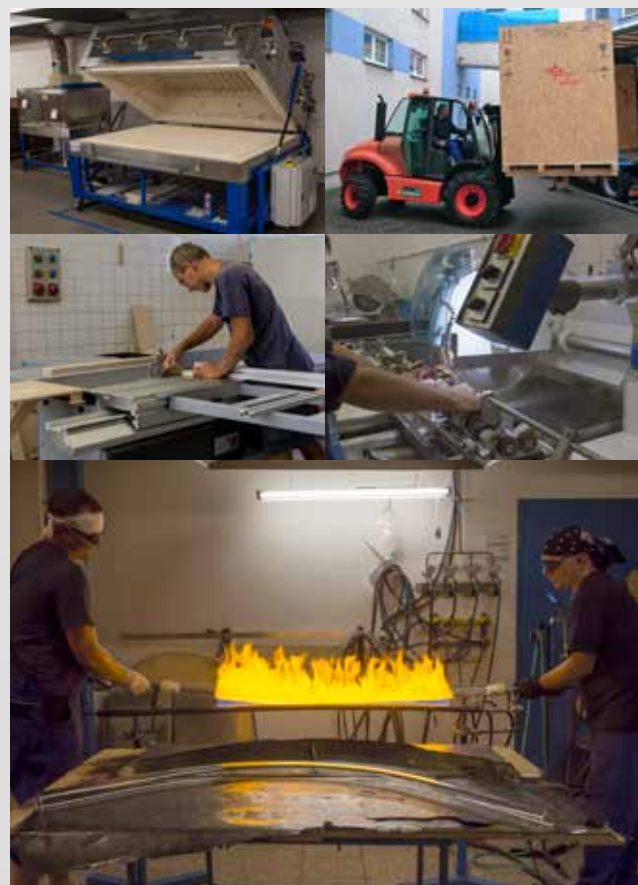
Do modernizace vybavení a zavedení nových technologií patří také dvě špičkově vybavené lehací pece. V těchto pecích u kterých je digitálně řízena nejen teplota, ale také systém odvětrávání dokážeme prohýbat trubice, tyče a profily, ohýbat ploché boritokřemičité sklo podle zadání zákazníka a provádět náročné výpaly.

Do úplného výčtu nově pořízených sklářských technologií patří ještě pásová bruska na sklo která rozšířila naše možnosti v oblasti broušení skla.

Modernizace se netýkala jenom hlavní sklářské výroby. Naše vývojové pracoviště dostalo nový soustruh pro obrábění kovů, nové moderní zařízení pro sváření a další dvě profesionální sloupové vrtačky. Další stejně kvalitní stojanovou vrtačkou byl vybaven náš stále se rozvíjející provoz dřevovýroby. Dřevovýroba byla dále posílena další středně velkou formátovací pilou a v pořadí třetí frézou.

Pamatováno bylo i na oblast logistiky, sem patří pořízení ovíjecího stroje pro balení palet a terénního vysokozdvizného vozíku s nosností 3500 kg. Také tato další zařízení byla nakoupena od renomovaných evropských výrobců.

Na závěr je nutné připomenout že i když se jedná o stroje a zařízení na špičkové úrovni, to nejpodstatnější stále zůstává v rukou šikovných lidí.

V ý s t a v a

k 100. výročí narození Miloslava Janků

26. srpna–16. října
denně od 9 do 17 hodin
GALERIE A MUZEUM DETESK

Muzeum a Galerie Detesk výstavou obrazů a skla připomíná, že se před sto lety, 4. dubna 1916, v Úpici narodil Miloslav Janků. V deseti se s rodiči přestěhoval do Semil, kde žil až do šedesáti. Tři roky studoval na Státní odborné sklářsko-obchodní škole v Železném Brodě v oddělení malovaného skla, které vedl profesor Zdeněk Juna. Potom se přihlásil na Státní uměleckoprůmyslovou školu v Praze. Byl přijat do ateliéru profesora Františka Kysely. Chtěl se věnovat malbě, ale když v roce 1939 studia končil, profesor Juna se stal ředitelem šperkařské školy v Turnově, přál si, aby se stal jeho nástupcem a pokračovatelem na sklářské škole. Protože ani ředitel Alois Metelák nebyl proti, stal se jím přesto, že o uvolněné místo bylo zájemců několik, a on z nich byl nejmladší.

Byl sklářským výtvarníkem, pedagogem a malířem. Na školu a do oddělení malby na skle přinesl svěží názor na současné umění, ale od začátku se prezentoval také jako malíř. V něm, a v bohémsky se chovajícím Jindrovi Tocksteinovi, viděli budoucí malíři na Železnobrodsku a Turnovsku své vzory.

Náměty na obrazech a vázách si byly často podobné. Podněty pro obrazy nacházel na Semilsku kolem Příkrého a v údolí Jizery mezi Benešovem a Bystrou, ale také v jižních Čechách, v rodném kraji své matky, kam v létě každoročně jezdil. Převládaly obrazy menších rozměrů, které často byly jeho intimním deníkem. A protože své pocity a zážitky potřeboval zachytit dřív, než vyprchají, přednost dával malým obrázkům před většími, na nichž bylo třeba pracovat i několik hodin.

Janků byl čestný, ale důvěřivý, a proto snadno zranitelný. Někteří toho zneužívali. Zastával se i ponížených, i když tím sám nejvíc trpěl.

Po komunistickém převratu v únoru 1948 se škola přihlásila k socialistickému realismu. Janků, ač malíř-realista, kterému byly umělecké experimenty cizí, se nepřidal. Potom přišly politické procesy a podepisovaly se rezoluce požadující trest smrti pro Miladu Horákovou. Janků nepodepsal. Oficiálně byl propuštěn pro nadbytečnost, ale ještě několik měsíců na zkrácený úvazek malíře učil. Škola za něj neměla náhradu.

První polovina 50. let pro něj byla nezáviděníhodným obdobím. Až ve druhé polovině byl zaměstnán Železnobrodským sklem. Navrhoval malované sklo pro malosériovou výrobu, ale ta byla začátkem šedesátých let zrušena. Byl pověřen navrhováním vinutých, foukaných a hutních figurek a komorních skleněných plastik. Větší radost měl z figurek se zvířecími motivy, ale na trhu úspěšnější byly postavy ze známých divadelních her a románů světových autorů, ale také Švejkové, hospodští, muzikanti a jiní. Snažil se do výroby

Váza „Mořský svět“ vytvořil M. Janků za svého působení v železnobrodské sklářské škole v r. 1946.

Skleněná plastika FRETKA

propašovat také pasáčky, husopasky, dívky s košíčky a džbánky, ale i když byli vyvzorováni, většinou se nevyráběli. Zahraniční zákazníci Skloexportu jim nerozuměli.

Při navrhování skla si vyšetřil čas na kreslení pro radost, ale také na komorní grafické listy, nejčastěji novoročenky, velikonoční pozdravy a knižní značky. S realizací mu pomáhal Jarda Šulc.

V polovině 70. let se přestěhoval ze Semil do paneláku Na Vápence v Železném Brodě a pořídil chalupu mezi Chuchelnou a Záhořím. Odešel do důchodu a mohl se věnovat jen malování a nemyslet na to, zda se obrazy budou, nebo nebudou líbit, zda jich prodá tolik, aby z nich mohl žít.

V jednom rozhovoru přiznal, že pro něho je kreslení a malování stejně přirozené, jako pro jiného mluvení. Rád pobýval na chalupě, kde nikým nevyrušován kreslil nebo maloval často se opakující motivy z okolí, a přesto pokaždé jiné. Náměty hledal také okolí Železného Brodu a na Malé Skále.

Když řekl, že malování je pro něj stejně přirozené, jako pro jiné řeč, nepřeháněl. V pozůstalosti jsou olejomalby, rozměrné kolorované nebo jen lavírované kresby a perokresby.

Před dvanácti lety, 27. května 1994, životní a umělecký příběh Miloslava Janků skončil. Obrazy a kresby, malované sklo a vinuté, foukané a hutní figurky zůstaly. Nestárnou, proto je vhodné se k nim příležitostně vracet.

Výstava obrazů a kreseb v galerii Detesku seznamuje s jeho malbou od poloviny 70. let do smrti. Doplněna je u kahanu foukaným a hutním sklem. Školní malované sklo a hutní plastiky jsou vystaveny také v muzeu a galerii DETESK v rámci sbírky železnobrodského skla, figurky v Městském muzeu ve 2. poschodí stále expozice.

Antonín Langhamer, kurátor výstavy.

Výstava Miloslava Janků v galerii DETESK

Vernisáž k výstavě Miloslava Janků v galerii DETESK

SKLENĚNÉ FIGURKY MILOSLAVA JANKŮ

Také železnobrodské Městské muzeum připomíná stoleté výročí narození malíře, sklářského výtvarníka a pedagoga Miloslava Janků. Pro tuto příležitost připravilo zvláštní výstavku skleněných figurek které výtvarník navrhl během svého působení v n. p. Železnobrodské sklo. K vidění bude až do 30. 10. 2016.

Sbírka

železnobrodského skla - přírůstky

V loňském zpravodaji byly stručně popsány důvody proč naše sbírka železnobrodského uměleckého skla vznikla a jakým způsobem a kde obvykle díla získáváme. Sbírku neustále doplňujeme, kromě řady kvalitních figurek jsme v poslední době získali další tři exponáty právě do sbírky skla. Přestože se soubor stále více orientuje na hodnotná autorská díla pro zachování objektivního pohledu v něm zůstává stále místo i pro další kvalitní doklady o výrobním programu železnobrodských sklářských firem.

Poslední přírůstek do sbírky představuje nanejvýš pozoruhodná váza, dílo pozdějšího profesora železnobrodské sklářské školy Aloise Hásky (1906–1960). Na vrstveném skle je odleptáváním a doryváním znázorněn motiv žní. Tu vázu jsme sledovali asi deset roků, objevovala se a zase mizela, až koncem letošního května se nám ji podařilo získat prostřednictvím jednoho pražského starožitnictví po více než ročním vyjednávání. Její autor, Alois Hásek navštěvoval železnobrodskou sklářskou školu v období 1921–1924, byl žákem druhého ročníku po jejím založení. Dále studoval na Umělecko-průmyslové škole v Praze u profesorů Drahoňovského, Mařatky a Štipla. Od r. 1945 byl profesorem na sklářské škole v Kamenickém Šenově, v r. 1952 nastoupil do sklářské školy v Železném Brodě. Už jako žák Josefa Drahoňovského se setkal s vrstvenými skly a jejich uměleckým zpracováním. Na paměť dovršení padesáti let činnosti vydalo v únoru 1935 Umělecko-průmyslové muzeum v Praze za podpory Obchodní a živnostenské komory pražské reprezentativní knihu autora F.X. Jiříka s názvem České sklo. Vydáno bylo 500 číslovaných výtisků. Ve výtisku č.89 který vlastníme je v oddíle moderní sklo tabulka č. XLV s fotografií a následujícím popisem:

115. Škola Jos. Drahoňovského na Umělecko-průmyslové škole v Praze. Pohár barevným sklem vrstvený (Žneť). 1933.

Váza na této fotografii má jiný tvar, ale motiv žní je naprosto totožný s motivem na váze v naší sbírce. Z toho lze usoudit že tento návrh vytvořil A. Hásek už na pražské škole a následně ho znovu použil. Váza je vysoká 25,5 cm a je autorem signovaná. Vzhledem k tomu že školní práce je datována rokem 1933 lze odvodit že naše váza může být poněkud mladší, z období okolo r. 1935.

V Drahoňovského ateliéru vzniklo podobných uměleckých děl více. Jejich společným znakem je vynikající úroveň počínaje návrhem a dokonalým řemeslným zpracováním konče.

Skutečnost že právě takovou vázu autor v knize představil je nejlepším důkazem o její kvalitě.

Zajímavou, kvalitní autorskou vázu Miloslava Janků (1916–1994) z r. 1942, tedy z období jeho působení na železnobrodské sklářské škole se nám podařilo získat na aukci pořádané společností PRAGUE AUCTIONS v galerii Nová síň v Praze 12. června letošního roku. Na celém povrchu vázy jsou hluboce leptané a domalovávané motivy rostlin a motýlů. Váza je označena na spodku standardními údaji, v tomto případě 139/42 SŠ/ŽB, a navíc monogramem M-J. Dílo hodnotně posílilo naši sbírku prací pocházejících z Janků ateliéru a v současné době doplňuje výstavu kterou Miloslav Janků naše galerie připravila.

Posledním dílkem které se v naší sbírce nedávno objevilo je vázička s rytinou ryby.

Také ta se zrodila ve sklářské škole, v ryteckém ateliéru profesora Božetěcha Medka v roce 1949. Značení je standardní, SŠ 292/49 ŽB. V naší sbírce máme už nějaký čas stejnou vázičku ještě jednu, také z roku 1949 jenom rytina je jiná. Je jí době poplatný komunistický symbol srp a kladivo. Má označení SŠ 183/49 ŽB. Se získáváním suroviny pro broušení a rytí to nebylo jednoduché. V onom období se podařilo škole získat tyto malé jednoduché vázičky a tak je používala.

Vázička s rytinou ryby z r. 1949, ateliér Božetěcha Medka, Sklářská škola Železný Brod

Miloslav Janků, autorská váza s leptanými a malovanými motivy rostlin a motýlů z r. 1942

Alois Hásek, autorská váza s motivy žní

Vděčný motiv Sněhurky a trpaslíků byl mezi figurkáři oblíben. Takto velkoryse pojatý doplnil naši sbírku před několika týdny.

Krátce z...

Historie výroby technického skla na železnobrodsku

Že je Železný Brod městem skla, o tom pochyb není. Tento fakt je zároveň provázen představou o jaké sklo se jedná. Plným právem to jistě budou skleněné figurky, sklo broušené, ryté, pískované nebo leptané. A také hutní sklo, tavená plastika nebo skleněná bižuterie. Z historického pohledu je železnobrodská sklářská tradice velice krátká, za její počátek je považován rok 1920, rok ve kterém byla v Železném Brodě na základě rezoluce revolučního Národního shromáždění ze dne 12. 12. 1919 zřízena česká odborná škola pro průmysl sklářský. Poněkud méně je známo že od r. 1948 je železnobrodsko též významným střediskem výroby skla technického.

Po r. 1945 především na základě politického směřování naší republiky došlo k několika významným skutečnostem. Vztahy se západem se zhoršovaly což se zdrcující mírou projevilo na poklesu exportu. Sklářské závody neměly ob- jednávků, lidé práci. Komunistická strana postupně úpl- ně ovládla řízení veškerého dění ve státě, propagován byl zejména těžký průmysl, naopak umělecké sklárství nebo bižuterie v přílišném souladu se stranickou linií nebyly. Na vnitrostátním trhu se začal výrazně projevovat nedosta- tek lékařských i technických teploměrů a také laboratorního skla. Proto na podzim r. 1948 bylo započato v železnob- rodské sklářské škole se zapracováváním převážně domácích dělníků, hlavně figurkářů, na tuto výrobu. Už tehdy byla re- kvalifikace vedena dvěma směry, jednak se specializací na výrobu laboratorního skla a jednak na výrobu teploměrů.

Podobně jako ve dvacátém roce v případě nově založe- né sklářské školy byly začátky spojené se zaváděním výroby technického skla těžké. Neexistovali instruktoři, zkušenosti ani žádná odborná literatura. Neexistovalo vhodné technic- ké vybavení. Navzdory tomu se podařilo během dvou let zvýšit kapacitu výroby lékařských teploměrů tak že byla schopná plně pokrýt tuzemskou potřebu. Podobně se také dařilo v oblasti teploměrů technických i skla laboratorního. Zvyšovaly se nejen kapacity, ale rychle se rozšiřoval i sorti- ment zejména ve výrobě odměrného skla a skleněných pří- strojů. Původní prostory nestačily, po- čáteční soustředění výroby technického skla do jedné z provozoven národního podniku Železnobrodské sklo nevyho- vovalo.

Proto 1. ledna 1953 vznikl nový národní podnik který se zabýval výhradně produkcí technického skla. Jeho vedení a dvě z pěti provozoven byly umístěny v Držkově, vyrábělo se zde odměrné a laboratorní sklo, skleněné přístroje, žárovkové baňky, skleněné pláště injekčních stříkaček, výrobky pro oblast medicíny, lustrův ramena a mnoho dalších. V železnobrodském provozu se vyráběly lékařské teploměry, na Pelechově teploměry technické a hustoměry. Poslední provozovnou byla provozovna pražská zaměřená na teploměry reklamní a v užším sortimentu se zde také vyráběly některé teploměry charakteru technického.

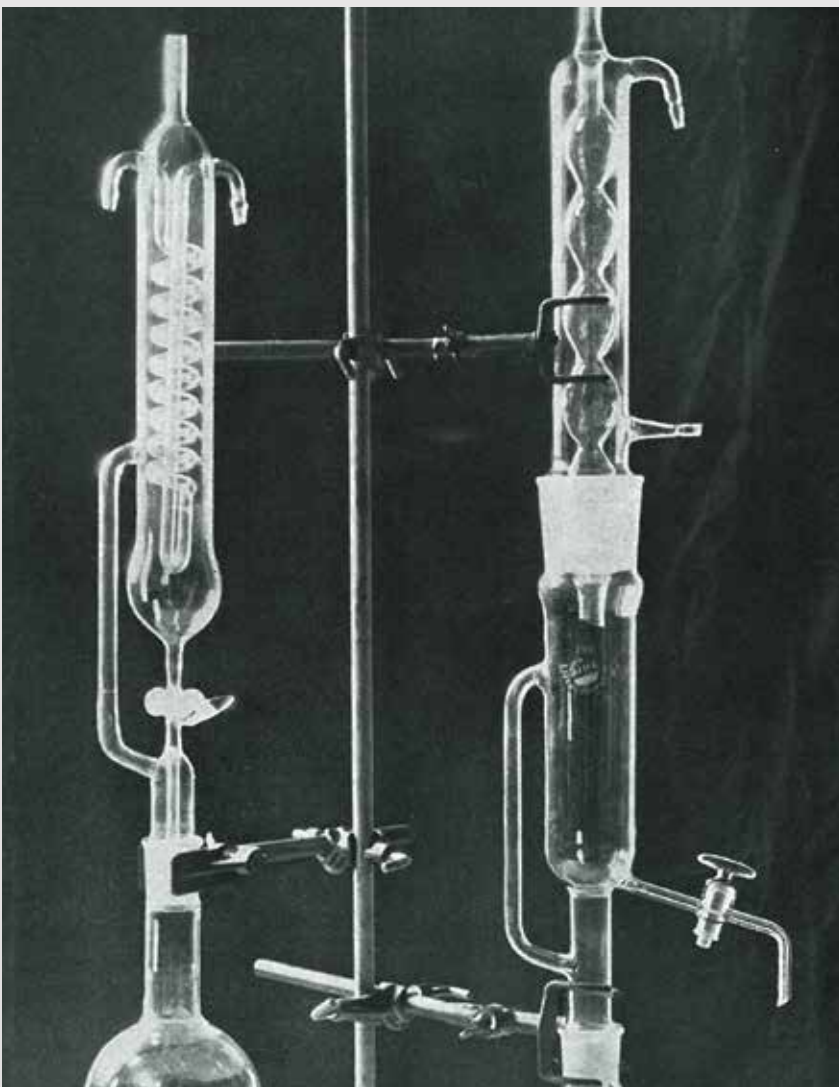
Přezto že výrobní prostory nově vzniklého podniku byly většinou pro umístěnou výrobu zcela nevhodné produkce se dále úspěšně rozšiřovala a ve spojení s kvalitou se u ní brzy projevil exportní ambice. Mimořádně špatná úroveň výrobních prostor ale provázela výrobu technického skla na železnobrodsku po celou socialistickou éru. V Držkově sloužily výrobě dvě bývalé malé textilky, v Železném Brodě bývalá kartonážka a na Pelechově nedokončený objekt Nejedlovi brusírný skla. Úplně nejhorší podmínky ale panovaly v provozu pražském. Jeho miniaturní „ústředí“ bylo umístěno téměř naproti pivnici U FLEKŮ v tmavých stísněných místnostech.

A dílny? Ty se nacházely v různých pražských zákoutích, v temných uličkách v ještě temnějších prostorách bývalých krámků. Pro zaměstnance mnohdy v polohách „strategicky“ výhodných, pro provozování jakékoliv výroby ale nepředsta- vitelně hrůzostrašných. Samostatnost podniku ale dlouho netrvala, v rámci reorganizací se záhy stal držkovský podnik závodem Skláren Kavalier. Moderní rozvíjející se sázavský sklářský gigant s potřebou nesmírných stavebních i tech- nologických investic spotřeboval bez mrknutí oka veškeré finanční prostředky pro sebe, na jeho závody opět vůbec nic nezbylo, tím méně na ten nejdlehlší kdesi na želez- nobrodsku. Výjimkou byl jenom pelechovský provoz tech- nických teploměrů a hustoměrů. Jeho dlouholetý vedoucí Josef Kurfírt po létech s úsměvem vzpomíná jak za užití do- dnes neznámého know-how ve spojení s polopartizánskými postupy dosáhl na Pelechově téměř zázraku když se mu po- dařilo nejen z větší části zrekonstruovat a dostavět původní objekt ale dokonce postavit další prostory úplně nové.

Velice prozíravým počinem se už na počátku padesátých let ukázalo zřízení odborné učňovské školy v Železném Brodě která od r. 1950 připravovala foukače technického skla, nejprve ve studiu dvouletém, to bylo r. 1955 prodlou- ženo na tříleté. Až raritní je skutečnost že tento učební obor, nyní v rámci jablonecké Střední školy řemesel a služeb se udržel až do současnosti.

Kromě jiného se jedná o další z pádných důkazů o tom jak perspektivním oborem je právě výroba a zpracování tech- nického skla.

Rok 2020 je na obzoru. V něm budeme slavit stoleté vý- ročí položení základního kamene ke vzniku železnobrodské sklářské slávy. O dva roky dříve budeme oslavovat 70. výročí zahájení výroby technického skla na železnobrodsku, výroby která navzdory ne vždy příznivým podmínkám celou tuto dobu systematicky dobývá stále pevnější pozice na světo- vých trzích.

12. června – 14. srpna 1955 byla v Železném Brodě uspořádána tradiční výstava skla. Záštitu nad ní převzali ministr školství Kahuda, ministr lehkého průmyslu Málek, ministerstvo kultury, ministerstvo vnitřního obchodu a další krajské, okresní a železnobrodské instituce. K výstavě byla vydána brožura ve které kromě železnobrodského uměleckého skla je uveřejněna i fotografie Soxletového extrakčního přístroje vyrobeného ze skloviny Sial v Držkově. Tato sklovina se používala do počátku sedmdesátých let kdy ji nahradila moderní sklovina SIMAX.

Tradiční poháry pro tradiční košť

Vpátek 19. srpna se v rámci Vizovického trnkobra- ní konal 14. ročník Jelínkova vizovického koštu. Přesto že bylo do soutěže přihlášeno rekordních 1127 vzor- ků podařilo se porotám odpovědně vybrat jak vítěze jednot- livých kategorií tak celkového šampióna.

Stejně jako ve všech předchozích ročnících si všichni ví- tězové kromě dalších cen odnesli tradičně pohár naší spo- lečnosti DETESK.

Více informací na www.detesk.cz nebo www.rjelinek.cz

Vdárkových láhvích Detesk stále vede

Naše společnost je už dlouhou dobu největším svě- tovým výrobcem speciálních dárkových láhví ur- čených pro plnění alkoholickými nápoji. Tyto láhve jsme ještě donedávna dodávali především evropským výrobcům alkoholu. Nejvíce jich směřovalo tradičně do Itálie a Fran- cie, ale standardně i do mnoha dalších evropských destinací. Dodávky láhví mimo Evropu byly spíše ojedinělé, občas se ohlásila Jižní Afrika, Spojené státy, Kanada nebo vzdálenější oblasti v Asii nebo Austrálii.

V posledním období se ale situace výrazně mění, původ- ní trhy zásobujeme v nezmenšené míře nadále, ale přibývají k nim další, poněkud exotické. Především se jedná o asijské postsovětské republiky. V současné době je už možné o těchto trzích mluvit jako o významných a fungujících. Zá- sadní rozdíl zde ale panuje. Zatím co evropští zákazníci plní tyto láhve běžným alkoholem, mnohdy se jedná k naší spo- kojenosti o supermarketové záležitosti představující značné množství objemů, na těchto nových trzích jsou využívány zatím výhradně pro plnění nejluxusnějšími produkty. Na- vzdory tomu se ale i tady jedná o velmi zajímavá množ- ství. Protože jde, jak bylo uvedeno, o drahou záležitost musí tomu odpovídat i kvalita a celkové pojetí výrobků.

Součástí je i neobvykle luxusní balení. Zatím co na pů- vodní teritoria dodáváme téměř veškerou produkci láhví včetně balení, většinou do dřevěných obalů vyrobených naší dřevovýrobou, asijským zákazníkům dodáváme pouze láhve a k nim pohárky, luxusní balení podle jejich požadavků za- tím vyrobit nedokážeme.

Nové Výstavy v Muzeu a Galerii Detesk v Železném Brodě

Letos o prázdninách se v Muzeu a Galerii Detesk v Železném Brodě na náměstí konala již jedenáctá výstava od září 2014, kdy v něm byla výstavní činnost zahájena. Věnována byla klasikům české krajinomalby, a jak počet návštěvníků, tak jejich pochvalné zápisy v návštěvní knize potvrdily, že s díly Františka Kavána, Zdenky Braunerové, Oty Bubeníčka, Ludvíka Kuby, Vlastimila Rady, Karla Vika, Otakara Nejedlého a dalších malířů se obdivovatelé českého umění na výstavách stále znova a rádi setkávají.

Ve čtvrtek 25. srpna si první návštěvníci prohlédli obrazy, kresby a sklo železnobrodského malíře a sklářského výtvarníka Miloslava Janků, od jehož narození letos uplynulo sto let. Výstava se soustředila na tvorbu od poloviny 70. let do smrti, protože ta zatím v tak reprezentativním výběru představena nebyla. Prokázala, že byl výtvarně činný až do konce a jeho odchod byl předčasný. (Nad jeho životem a dílem se zamýšlíme ještě na jiném místě tohoto zpravodaje.)

Od 20. října bude v galerii DETESKU představen malíř Richard Náhlavský. Ani touto výstavou nenarušujeme výstavní tradici. Zaměříme se na tvorbu malíře, který se narodil roku 1957 v Turnově, absolvoval sklářskou školu v Železném Brodě a potom Akademii výtvarných umění v Praze u profesora Františka Jiroudka. Přesto, že několik let žil a tvořil v Mariánských Lázních, do Českého ráje a Pojizeří se i v tomto období příležitostně vracel. V roce 2007 se vrátil a zabydlel na jižním svahu Kozákova se skvělými výhledy do Českého ráje, nedaleko známého Votrubcova lomu, vyhledávaného naleziště drahokamů, především achátů. Český ráj je trvalým zdrojem podnětů pro jeho malbu obrazů, ale ne jediným, protože inspirovat se nechává také drahokamy. Nenapodobuje je, ale nechává se jimi inspirovat při tvorbě fantastických maleb. Výstava Richarda Náhlavského bude přístupná až do 11. prosince.

V čase předvánočním se seznámíme s tvorbou turnovské malířky, grafičky, ilustrátorky a řezbářky Ludmily Matoušové. Výstava bude zahájena 15. prosince a přístupná bude – včetně vánočních svátků, až do 19. února 2017. Matoušová se narodila roku 1924 v Pardubicích, studovala na Státní grafické škole a Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, roku 1953 se s manželem, malířem Daliborem Matoušem, přestěhovala do Turnova, kde žije a tvoří dosud. Patřila a patří k umělcům vzácně všestranným. Spolupracovala s několika nakladatelstvími, originální grafikou ozdobila firemní čestná uznání a diplomy, vytvářela volnou figurální grafiku; v jejím malířském díle převládají květiny, krajiny z Turnovska, Maloskalska a okolí Pasek nad Jizerou. V posledních letech vytváří pozoruhodné koláže a dřevořezby s figurálními motivy. Na výstavě bude příležitost obdivovat i její nejnovější vyřezávaný a polychromovaný Betlém.

V březnu a dubnu bude galerie Detesku patřit Miloslavu Jádrovi. Připomene, že v roce 2017 uplyne devadesát let od jeho narození a prokáže, že jeho obrazy, kresby, ilustrace a keramické plastiky jsou stále přesvědčivé, jako by nás od jejich vzniku nedělily roky, ale dny. Výstavu zahájíme 23. února.

Jágr se narodil roku 1927 v Semilech. V Železném Brodě studoval na sklářské škole, spolupracoval s místními výrobci skla a hrál ochotnické divadlo. Roku 1959 byl výtvarníkem Podkrkonošských slavností písní a tanců. Studoval v Praze na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, kde byl v letech 1960 až 1995 odborným asistentem a posledních pět let profesorem v ateliéru kresleného filmu a televizní grafiky. Kreslil, maloval, ilustroval asi 140 knih pro děti i dospělé, vytvářel animované filmy, navrhoval výstavní grafiku a plakáty, divadelní scény a kostýmy, graficky upravoval propagační tiskoviny. Vícekrát byl oceněn v soutěži o nejkrásnější knihu roku a nakladatelství Albatros mu udělilo Výroční cenu za celoživotní tvorbu. Posmrtně mu byla udělena Zlatá stuha in memoriam (1998).

Na konci dubna se představí malířka a pedagožka Blanka Brožová z Jablonce n. N. Narodila se v roce 1971, studovala na Výtvarné škole Václava Hollara v Praze, na Akademii výtvarných umění v Praze a v ateliéru malby Královské akademie výtvarných umění v Bruselu. Věnuje se malbě, když inspiraci pro obrazy a rozměrné kresby hledá v přírodě, vede na kresbu orientovaný soukromý ateliér a spolupracuje na vzdělávacích projektech scénického tance.

Antonín Langhamer

Turistické vizitky a razítka

Projekt turistického deníku a vizitek je stále rozšířenější. Pro poskytnutí vyššího komfortu návštěvníkům se do něho zapojilo i naše muzeum a galerie kde ještě před letošním Skleněným městečkem budou zájemcům jak vizitky tak deníky k dispozici.

Vedle turistických razítek která už v našem muzeu fungují půjde jistě o další populární formu prezentace našich kulturních zařízení.

Richard Náhlavský (1957), Pole s máky po bouři 2016, olej na plátně

Karel Vik (1883–1964) Malý rynek 1911, olej na plátně

Miloslav Janků (1916-1994), Žluté pole 1990, olej na plátně

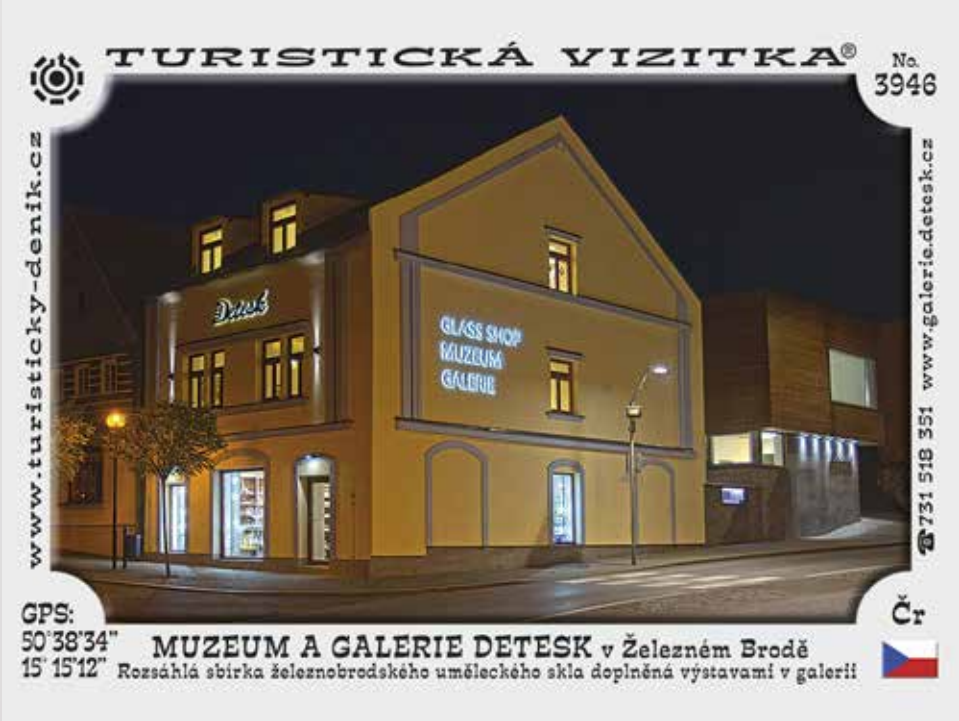
Detesk s.r.o. a Střední škola řemesel a služeb Jablonec n.N. - spolupráce nastartována

1. září 2016 byla mezi jabloneckou Střední školou řemesel a služeb a společností 1. Detesk s. r. o. podepsána smlouva o zajištění praktického vyučování. Na základě této smlouvy bude společnost Detesk zajišťovat odborný výcvik žáků vzdělávajících se v oboru foukač technického skla a to za účelem rozšíření jejich praktických poznatků.

Vzájemná spolupráce se ale zdaleka neomezí jen na pomoc při praktické výchově žáků. Oba subjekty připravují provázanou účast na letošním veletrhu EDUCA MYJOB LIBEREC 2016.

Jedná se o akci spojující oblast vzdělávání a pracovních příležitostí na jednom místě s cílem nabídnout konkrétní studijní a pracovní možnosti, ukázat návštěvníkům jak uspět při přijímacích zkouškách a úspěšně se uplatnit na současném trhu práce.

Veletrh jehož historie sahá do r. 1995 je největším veletrhem vzdělávání a pracovních příležitostí v severních Čechách. Probíhat bude tak jak je od r. 2007 zvyklostí v liberecké Home Credit areně od čtvrtka 13. do soboty 15. října.

GPS:
50°38'34" 15°15'12" **MUZEUM A GALERIE DETESK** v Železném Brodě
Rozsáhlá sbírka železnobrodského uměleckého skla doplněná výstavami v galerii

Vloňském prvním vydání našeho zpravodaje jsme představili sortiment italských vín, která nabízíme v našich prodejnách. Jedná se o vína z tradičních vinařských oblastí, kam dlouhodobě vyvážíme naše láhve. To nám umožnilo důvěrně se seznámit s tamním prostředím a vytipovat několik menších, případně středních producentů nabízejících kvalitní produkty, typické pro dané oblasti za přijatelnou cenu.

Jenom připomínám, že tito menší vinaři zásobují především svoje okolí, jednotlivce, restaurace, vinotéky, nebo populární prodejny s místními specialitami. To znamená prostředí velice poučené, a tato závislost na udržení dobrých sousedských vztahů a s nimi související ekonomiky je nejlepší zárukou kvality.

Pokud jde o naši nabídku vín z Francie tak ta dovážíme jenom z jedné oblasti a jenom od jednoho dodavatele. Jsou z Alsaska a vyrábí je menší vinařství rodiny Meyerových v Ammerschwiru.

Alsasko je nejmenším francouzským regionem, nachází se na úplném východě Francie u hranic s Německem a Švýcarskem. Hranici s Německem tvoří od jihu k severu tekoucí Rýn, ale tak to zdaleka nebylo v historii pravidlem. Několik desítek kilometrů na západ od Rýna je jihoseverním směrem orientováno pohoří Vosges, nabízející vedle mohutného Rýna další možnou přírodní hranici. A tak bylo v minulosti Alsasko chvíli německé, chvíli francouzské, podle toho zda se podařilo Francouze zatlačit za kopečky nebo naopak Němce za Rýn. Definitivně se stalo součástí Francie po první světové válce podle Versaillské smlouvy, i když za druhé světové války bylo krátce německým vojskem obsazeno též. Navzdory tomuto střídání příslušností anebo právě proto bylo Alsasko vždy pokládáno za region bohatý, zvláště při porovnání se sousedním chudým Lotrinskem.

Hlavním městem regionu je Strasbourg se svými evropskými institucemi, mnoha kostely kterým vévodí gotická katedrála Notre - Dame de Strasbourg, malebnými uličkami, systémem vodních kanálů s rušnou turistickou dopravou, honosným palácem Rohanů (stejných Rohanů kterým patřil zámek Sychrov) a mnoha dalšími pozoruhodnostmi.

Polokontinentálním podnebím s chladnější zimou a horkým létem je Alsasko ideálním místem pro pěstování vína. Mimořádnou pozici si vybudovala místní gastronomie, jejíž neoddelitelnou součástí právě zdejší vína a ovocné pálenky jsou.

Alsasko se tak stalo významným cílem gastroturistů, zejména těch z nedalekých německých oblastí, odkud se vyplatí do Alsaska zajet třeba jenom na večeri nebo na víkend. Tradiční alsaské speciality nabízí nespočetné množství útulných stylových restaurací v romantickém prostředí vinařských vesnic a městeček, které jsou navzdory jejich počtu zejména v době večeri beznadějně zaplněné.

Samotné Alsasko je světově proslulé především produkcí odrůdových bílých vín plněných do typických štíhlých láhví. Z vín červených se zde pěstuje jenom Pinot Noir (Rulandské červené) ze kterého se vyrábí i suchá vína růžová. Z bílých odrůd se pěstuje Pinot Blanc (Rulandské bílé), Sylvaner, Pinot Gris (Rulandské šedé) Riesling (Rýnský ryzlink), Muscat d'Alsace (Muškát) a Gewurztraminer (Tramín kořený).

V posledních letech také významně stoupá obliba odrůdy Auxerrois (víno podobné Pinot Blanc ale poněkud plnější, svěží, ovocné, výborně doplňující alsaské speciality).

V Alsasku je 51 vinic s označením GRAND CRU. Jedná se o ty nejluxusnější viniční trati, přičemž jenom odrůdy Pinot Gris, Muscat, Riesling a Gewurztraminer z těchto poloh mohou být jako Grand Cru označeny. Zajímavá je historie nejmladší Grand Cru vinice, má název Kaeferkopf a byla oficiálně zařazena mezi alsaské Grand CRU až v r. 2007 přesto že její výsadní poloha a vína z ní byly respektovány odjakživa.

Snaha počet Grand Cru vinic nerozšiřovat je pochopitelná, se vzrůstajícím počtem se jejich hodnota snižuje, ale v případě Kaeferkopfu tak učiněno bylo. Za cenu prolomení hranice padesáti byl ukončen dlouhodobý spor mezi úředníky a odborníky a této vinici byla její výjimečná kvalita přiznána i úředně. A proč se zrovna jí tak zaobíráme? Protože tento skvost leží právě na území obce Ammerschwil a i my máme v nabídce výjimečný Gewurztraminer Grand Cru Kaeferkopf.

Důležitou okolnost představuje skutečnost, že se v Alsasku vyrábí vynikající sekty. Nazývají se Crémant d'Alsace a mnohdy jsou plně srovnatelné s produkty z nedaleké Champagne, ovšem na rozdíl od pravých šampaňských je pořídíme podstatně levněji.

Jak už bylo uvedeno, naše vína pochází z vinařské vesnice Ammerswihr. Ta leží v centrální části Alsaska, mezi městy Colmar a Kaysersberg.

Návštěvu Alsaska vřele doporučujeme. Vzdálenost Železný Brod - Štrasburk je 700 km, pokud chceme navštívit centrální alsaská vinařská místa, musíme ještě asi 50-100 km přidat. Jisté je, že dojmy předčí veškerá očekávání.

<i>Sylvaner</i> - pozoruhodné svěží víno s diskretním ovocným výrazem - vhodný k rybám nebo uzeninám	<i>Auxerrois</i> - moderní velmi svěží víno s výraznými ovocnými tóny a neobvyklou plností - vhodný jako doplněk předkrmů	<i>Muscat d'Alsace</i> - naprosto specifický muškát jinde nenapodobitelný s výraznou hroznovou vůní - používá se i jako velice příjemný aperitiv
<i>Riesling</i> - suché velmi ušlechtilé víno, delikátně ovocné s minerálním náznakem a květinovými tóny - vhodný k bílým masům nebo rybám	<i>Gewurztraminer</i> - prvotřídní výrazné víno s bohatou aromatickou i chuťovou škálou - vhodný k rybám, výrazným sýrům nebo moučnickům, neopakovatelný alsaský Tramín	<i>Gewurztraminer Grand Cru Kaeferkopf</i> - dokonalý aperitiv, nenahraditelný průvodce exotické kuchyně - mimořádná záležitost k mimořádným příležitostem

Nakonec je ještě možné dodat, že se alsaská vína servírují v otevřených pohárcích speciálního tvaru se zelenou nožkou. Vzhledem k výraznému aroma se nedoporučuje jejich přechlazení, teplota okolo 10 °C je k podávání nejvhodnější, přičemž jednodušší vína mohou být chladnější, opulentní Tramíny nebo Pinot Gris naopak o dva stupně teplejší.

PRODEJNY NABÍZEJÍCÍ SORTIMENT VÍN

DETESK zpravodaj

DETESK s.r.o.

Příkrá 401

Železný Brod 468 22

info@detesk.cz

Tel.: +420 483 390 530

